

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

NorFraKalk AS
Postboks 263
7651 VERDAL

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00

Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@klif.no

Internett: www.klif.no

Att: Lars Strøm

Dato: 16.04.2010

Vår ref.: 2006/47 405.141

Deres ref.:

Saksbehandler: Rune Aasheim, telefon: 35586214

Omgjøring av vedtak om godkjenning av rapportering av kvotepliktige utslipp 2009 for NorFraKalk AS

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktige sin rapportering av CO₂-utslipp. Klima- og forurensningsdirektoratet godkjente 31. mars 2010 NorFraKalk sine kvotepliktige utslipp for 2009. De rapporterte verdiene har imidlertid vist seg å være feil, og NorFraKalk leverte ny rapportering 8. april 2010. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge de korrigerede utslippstallene til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Vi omgjør med dette det opprinnelige godkjenningsvedtaket. NorFraKalk AS har i 2009 hatt et kvotepliktig utslipp på 89 455 tonn CO₂.

NordFraKalk AS skal innen 15. mai 2010 sende Klima- og forurensningsdirektoratet følgende informasjon og dokumentasjon:

nye beregninger av usikkerhet i aktivitetsdata for samtlige kildestrømmer
vurdering av om de framtidige kvotepliktige utslippene fra kildestrøm 1 forventes å være under 1000 tonn CO₂ pr. år

redegjøre for mulige tiltak for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata for fyringsolje ved lavt forbruk, slik at tillatelsen overholdes uavhengig av forbruket av fyringsolje.

nye usikkerhetsberegninger for bedriftsspesifikke utslippsfaktorer for kildestrøm 2 og 4 og bedriftsspesifikk omregningsfaktor for kildestrøm 4

redegjøre for om analysestandarden som er benyttet for å bestemme karboninnhold i spillolje, er hensiktsmessig

oversende resultater fra ringtester som er gjennomført i 2009 og en vurdering av resultatene fra testene.

dersom nye beregninger viser at kravene til usikkerhet i aktivitetsdata og bedriftsspesifikke faktorer i tillatelsen ikke overholdes, skal virksomheten også redegjøre for hvilke tiltak som vil bli gjennomført for å sikre at kravene i tillatelsen overholdes

Omgjøringsvedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsetting av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Klima- og forurensningsdirektoratet viser til:

rapport om kvotepliktige utslipp for 2009 fra NorFraKalk AS, datert 28. februar 2010

vårt vedtak av 31. mars 2010 om godkjenning av NorFraKalk sin rapportering av kvotepliktige utslipp for 2009

e-post fra NorFraKalk AS datert 8. april 2010.

Bedriften har i e-post av 8. april oversendt korrigerte beregninger av CO₂-utslippet fra kildestrøm 4 for 2009. Bedriften rapporterte opprinnelig et kvotepliktig utslipp på 61 079 tonn CO₂ fra kildestrøm 4. Dette er 1 240 tonn mindre enn den korrigerte verdien rapportert 8. april. Dette innebærer at bedriften uten korrigering ville ha underrapportert sine kvotepliktige utslipp med ca. 1,4 %. Klima- og forurensningsdirektoratet ser alvorlig på feilen og understreker bedriftens ansvar for å levere korrekt rapportering.

Vi har lagt korrigerte verdier for kildestrøm 4 til grunn, og omgjør tidligere vedtak om godkjenning av rapportering av kvotepliktige utslipp fra NorFraKalk AS for 2009. Omgjøringen er gjort med grunnlag i alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, se for øvrig henvisning i forvaltningsloven § 35 siste ledd.

Av hensyn til oversikten har vi gjengitt resten av det opprinnelige godkjenningsvedtaket i dette brevet.

2. Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for NordFraKalk AS er knyttet til virksomhetens produksjon av kalk. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til virksomhetens tillatelse til kvotepliktige utslipp av 15. mars 2005, sist endret 7. januar 2009 og godkjent program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp, sist endret 12. august 2009.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Virksomheten har i 2009 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm
1	Tung fyringsolje
2	Spillolje
3	Diesel
4	Kalkstein

NordFraKalk AS har ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

NordFraKalk AS har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Tung fyringsolje	294 tonn	1,5 %	2,0 %
2	Spillolje	8 553 tonn	1,5 %	1,03 %
3	Diesel	148 tonn	1,5 %	1,39 %
4	Kalkstein	146 259 tonn	2,5 %	0,51 %

Det er Klima- og forurensningsdirektoratet sin vurdering at virksomheten har framskaffet aktivitetsdataene i henhold til tillatelsen.

De innsendte usikkerhetsberegningene gir lite informasjon om de inngangsstørrelsene og formlene som er benyttet. Med den dokumentasjonen som foreligger, kan vi ikke se at virksomheten har gjort usikkerhetsberegningene på en tilfredsstillende måte og i henhold til anerkjent metodikk. Dette gjelder samtlige kildestrømmer. Vi har gjort enkelte kontrollberegninger for virksomhetens beregninger av usikkerhet i aktivitetsdata, og det ser ut til at NordFraKalk ikke har benyttet *standard usikkerhet* i beregningene og at virksomheten ikke har beregnet *kombinert usikkerhet* på riktig måte. Det framgår ikke av beregningene om virksomheten har tatt høyde for at usikkerhetsbidrag fra for eksempel veiing av kildestrømmene, er korrelerte.

NordFraKalk AS skal derfor innen 15. mai 2010 gjennomføre nye beregninger for usikkerhet i aktivitetsdataene for samtlige kildestrømmer. Beregninger, usikkerhetsbidrag og usikkerhet i inngangsstørrelsene må dokumenteres. Vi viser til veileder til klimavoteforskriften, kapittel 7, for nærmere beskrivelse av beregning av usikkerhet i aktivitetsdata. Dersom nye beregninger viser at kravet til usikkerhet i tillatelsen ikke overholdes, skal virksomheten også redegjøre for hvilke tiltak som vil bli gjennomført for å sikre at kravene i tillatelsen overholdes innen 15. mai 2010.

NordFraKalk AS har rapportert at de overskrider kravet til måleusikkerhet på den forbrukte mengden med tung fyringsolje i kildestrøm 1. Etter våre beregninger er overskridelsen vesentlig større enn det virksomheten har rapportert. Den oppgitte måleusikkerheten i leveranser av olje er vesentlig lavere enn oppgitt usikkerhet ved peiling av lagertankene. På grunn av at virksomheten ikke har mottatt leveranser i 2009, blir usikkerheten i peiling det eneste usikkerhetsbidraget og lavt forbruk av kildestrøm 1 i 2009 gjør den relative usikkerheten svært høy.

NordFraKalk skal derfor redegjøre for mulige tiltak for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata for fyringsolje ved lavt forbruk, slik at tillatelsen overholdes uavhengig av forbruket av fyringsolje. Frist for redegjørelsen er 15. mai 2010.

Klima- og forurensningsdirektoratet gjør oppmerksom på at klimakvoteforskriften § 2-2 fjerde ledd åpner for at det kan gis unntak for blant annet kravet til usikkerhet i aktivitetsdata for kildestrømmer som til sammen utgjør mindre enn 2 % av det totale årlige utslippet. Dersom NordFraKalk AS mener utslippet fra kildestrøm 1 vil utgjøre mindre enn 2 % av det totale kvotepliktige utslippet hvert år, kan det søkes om unntak..

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 1 og 3 har virksomheten, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 2 og 4 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. For kildestrøm 4 krever tillatelsen at virksomheten benytter bedriftsspesifikk omregningsfaktor. Virksomheten har rapportert faktorer og usikkerhet i faktorene for disse kildestrømmene.

De rapporterte dataene er vist i tabellen nedenfor. I tabellen står også kravet til usikkerhet i faktorene som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn kildestrøm)	Standard utslippsfaktor (tonn CO ₂ / tonn kildestrøm)	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Tung fyringsolje		3,20		
2	Spillolje	3,007850		0,5 %	0,56 %
3	Diesel		3,17		
4	Kalkstein	0,437357		0,83 %	0,06 %

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Omregningsfaktor	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
4	Kalkstein	0,974236	0,83 %	0,04 %

NordFraKalk AS benytter det akkrediterte laboratoriet ved ALS Scandinavia til å utføre analysene av karboninnholdet i spilloljen i kildestrøm 2 og driftslaboratoriet ved Verdalskalk AS til prøvetaking og analyse av kalkstein og brent kalk i kildestrøm 4.

NordFraKalk AS har beregnet bedriftsspesifikk utslipps- og omregningsfaktor for kildestrøm 4 på grunnlag av månedlige beregninger av CO₂-utslippet fra kalksteinen.

SINTEF utarbeidet i 2008 usikkerhetsbudsjetter for årsmiddelverdi av karboninnhold i spillolje og usikkerheter ved prøvetaking og analyse av kalkstein og brent kalk.

NordFraKalk har benyttet disse usikkerhetsbudsjettene for å beregne usikkerheten i faktorene for 2009.

Ved utarbeidelsen av usikkerhetsbudsjettene for bedriftsspesifikke utslippsfaktorer og omregningsfaktor for NordFraKalk, har konsulenten (SINTEF) lagt til grunn at man har benyttet repeterbare prøver, og ikke reproducerbare prøver, og at inngangsstørrelsene er ukorrelerte. Disse forutsetningene er ikke korrekte og det er dermed benyttet feil metode for beregningen av usikkerhet i bedriftsspesifikk utslippsfaktor/karboninnhold. Deler av beregningene i budsjettet bygger på antagelser og er ikke overført til reelle data for 2009. Beregningene er gjort i vektprosent og ikke i standard usikkerhet.

Det er mangler i dokumentasjonen av hvilke bidrag som inngår i virksomhetens usikkerhetsbudsjett. Etter vår vurdering kan det også være flere relevante usikkerhetsbidrag som er utelatt fra usikkerhetsbudsjettet. Vi understreker at virksomhetens usikkerhetsberegninger skal omfatte de usikkerhetsbidrag som er relevante for den kombinerte usikkerheten, og at virksomhetens vurderinger av usikkerhetsbidragene, herunder aktuelle beregninger, skal dokumenteres. Redusert usikkerhet som følge av økt frekvens for prøvetaking må tas hensyn til på en annen måte i beregningen enn ved å dividere analyseusikkerheten på roten av antall prøver slik det blir gjort i SINTEFs usikkerhetsbudsjett.

NordFraKalk skal gjøre nye beregninger av usikkerhet i bedriftsspesifikke utslippsfaktorer for kildestrøm 2 og 4 innen 15. mai 2010. Dersom beregningene viser at virksomheten ikke overholder krav til usikkerhet i tillatelsen, skal også tiltak for å redusere usikkerheten vurderes innen samme frist. Vi viser for øvrig til veileder til klimavoteforskriften, kapittel 7, hvor usikkerhetsberegning er nærmere beskrevet. Legg særlig merke til forskjellen mellom korrelerte og ukorrelerte usikkerhetsbidrag.

Det er i usikkerhetsberegningen oppgitt en analyseusikkerhet for karbon i spillolje på 4 %. Klima- og forurensningsdirektoratet er kjent med at det finnes andre laboratorier som kan gjennomføre denne type analyser med vesentlig lavere usikkerhet. Det er også uklart for oss om metoden som er benyttet for analyser av spilloljen er hensiktsmessig. NordFraKalk skal redegjøre for om standarden som er benyttet for å bestemme karboninnhold i spillolje, er hensiktsmessig innen 15. mai 2010.

NordFraKalk AS skal innen 15. mai 2010 gjennomføre nye beregninger i usikkerheten med endret metode for:

- årsmiddelverdien for utslippsfaktor for kildestrøm 2 (spillolje) og 4 (kalkstein)
- årsmiddelverdien for omregningsfaktor for kildestrøm 4 (kalkstein).

Klima- og forurensningsdirektoratet forventer at de nye beregningene synliggjør målefunksjonen i beregningene, alle usikkerhetsbidragene som er inkludert, om det er usikkerhetsbidrag som er utelatt, bakgrunn for estimerte verdier og usikkerhet i inngangsstørrelser. Dersom nye beregninger viser at kravet til usikkerhet i tillatelsen ikke overholdes, skal virksomheten innen 15. mai 2010 også redegjøre for hvilke tiltak som vil bli gjennomført for å sikre at kravene i tillatelsen overholdes.

Tillatelsen inneholder krav om at NorFraKalk AS skal gjennomføre ringtester mot akkreditert laboratorium for analyser som er utføres ved Franzefoss laboratoriet. Virksomheten har ikke rapportert resultater fra ringtester utført i 2009. Virksomheten skal innen 15. mai oversende resultater fra ringtester som er gjennomført i 2009 og redegjøre for hvordan de vurderer resultatene fra testene.

Kvotepliktig utslipp

NordFraKalk AS har ikke utført beregninger av usikkerhet etter anerkjent metodikk. Klima- og forurensningsdirektoratet kan derfor ikke fastslå om kravene til usikkerhet i tillatelsen for de aktuelle kildestrømmene er overholdt. Klima- og forurensningsdirektoratet finner likevel å kunne legge virksomhetens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av virksomhetens kvotepliktige klimagassutslipp. Vi vil imidlertid komme tilbake til bedriftens beregning av utslippsfaktoren for kalkstein

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrøm-nummer	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn kildestrøm)	Omregnings-/ oksidasjons-faktor	Kvotepliktig utslipp (tonn)
1	Tung fyringsolje	294 tonn	3,20	1	939,97
2	Spillolje	8 553 tonn	3,007850	1	25 726,14
3	Diesel	148 tonn	3,17	1	469,16
4	Kalkstein	146 259 tonn	0,437357	0,974236	62 319, 35
Totale kvotepliktige utslipp					89 455

I beregningen av det kvotepliktige utslippet er det tatt hensyn til desimaler i aktivitetsdata som ikke framgår av tallene i tabellen.

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

3. Omgjøringsvedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge korrigerede innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 89 455 tonn CO₂ i 2009. Klima- og forurensningsdirektoratet omgjør med dette godkjenningsvedtaket av 31. mars 2010. Omgjøringsvedtaket er gjort med grunnlag i alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, med henvisning til at tidligere rapporterte tall var feilaktige.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For NordFraKalk AS innebærer dette at 89 455 kvoter skal overføres fra virksomhetens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratet behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på Klima- og forurensningsdirektoratet sin ressursbruk i forbindelse med ny behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr 13 500,-

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsetting av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Klima- og forurensningsdirektoratet kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner NorFraKalk AS sin korrigerede rapport om kvotepliktige utslipp i 2009.

NordFraKalk AS skal innen 15. mai 2010 sende Klima- og forurensningsdirektoratet følgende informasjon og dokumentasjon:

- nye beregninger av usikkerhet i aktivitetsdata for samtlige kildestrømmer
- vurdering av om de framtidige kvotepliktige utslippene fra kildestrøm 1 forventes å være under 1000 tonn CO₂ pr. år
- redegjøre for mulige tiltak for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata for fyringsolje ved lavt forbruk, slik at tillatelsen overholdes uavhengig av forbruket av fyringsolje.
- nye usikkerhetsberegninger for bedriftsspesifikke utslippsfaktorer for kildestrøm 2 og 4 og bedriftsspesifikk omregningsfaktor for kildestrøm 4
- redegjøre for om analysestandarder som er benyttet for å bestemme karboninnhold i spillolje, er hensiktsmessig
- oversende resultater fra ringtester som er gjennomført i 2009 og en vurdering av resultatene fra testene.
- dersom nye beregninger viser at kravene til usikkerhet i aktivitetsdata og bedriftsspesifikke faktorer i tillatelsen ikke overholdes, skal virksomheten også redegjøre for hvilke tiltak som vil bli gjennomført for å sikre at kravene i tillatelsen overholdes

NorFraKalk AS ilegges et gebyr på kr 13 500 for Klima- og forurensningsdirektoratet sin behandling av den korrigerede utslippsrapporten.

Omgjøringsvedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsetting av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Rune Aasheim
sjefingeniør

Kopi:

- Verdal kommune Johannes Bruns gate 2, 7650 Verdal
- Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvern avdelingen, 7734 Steinkjer